

פרק א': מערך הגבייה והיקף החובות

1. כללי

- 1.1 מחלקת ההכנסות אחראית על גביית תשלומי הארנונה, המים, האגרות וההיטלים למיניהם, בהתאם לחיובים המבוצעים בחשבונות מחזיקי הנכסים. כמו-כן, אחראית המחלקה באמצעות היחידה להוצאה לפועל, היחידה לתביעות משפטיות והיחידה לגבייה מינהלית על גביית יתרת החובות המצטברים בחשבונות אלו.
- 1.2 פעילות המחלקה על מכלול יחידותיה בגביית התשלומים והחובות, מבוססת על פקודת העיריות, המגדירה את הנושאים הנוגעים להטלת ארנונה, מועדי התשלום, מתן הנחות, דרכי האכיפה לגביית החובות, מחיקת החובות ועוד.
- 1.3 המחלקה אינה עוסקת בגביית תשלומים אחרים שאינם כלולים בסעיף 1.1 (כגון: גבייה הנובעת מפעילות אגף החינוך או אגף תני"ס), וכן אינה מטפלת בגביית החובות שנוצרו עקב פיגורים בתשלומים אלו. אגרות החינוך המופיעות בחשבון המסים של התושבים נגבות כתוצאה מהכללתן ביתרת החוב הכללית של התושב.

2. מצבת כוח-האדם

- 2.1 בראש מערך הגבייה, בכפיפות לגזבר העירייה, עומד הממונה על ההכנסות ולצידו סגנו. המחלקה כוללת מספר יחידות בהתאם לתחום פעילותן, כדלקמן: יחידת הגבייה, ההוצאה לפועל, ענף השומה, ענף ההנחות והיחידה לתביעות משפטיות.
- 2.2 בחודשים האחרונים חלו שינויים רבים במצבת כוח-האדם השייכת למחלקת ההכנסות, שעיקרם פרישתם של שמונה עובדים ותיקים ומנוסים לגמלאות. שינויים אלו יצרו בעיות רבות ופיגורים בעבודת היחידות במחלקה משום שלקח זמן רב עד לאיושן של המשרות שהתפנו ועד שהעובדים החדשים למדו את העבודה ביחידה. לא פעם נאלץ מנהל המחלקה להעביר עובדים מיחידה אחת לשנייה ולו לזמן מוגבל, על מנת להקל על עומס העבודה, פעולה שגרמה לא אחת להתמרמרות בקרב העובדים.
- 2.3 חוסר היציבות של כוח-האדם במחלקה חיונית זו, גרם לפיגור בעבודת המחלקה ולעומס עבודה רב שהוטל על העובדים הוותיקים וכן פגע באפשרויות לייעל את שיטות העבודה ביחידה ולצמצם פיגורים.

3. ימי ושעות קבלת הקהל

- 3.1 קבלת קהל הפונים במחלקת ההכנסות מתבצעת כל יום בין השעות 08:00-14:30, להוציא ימי שלישי בהם מתבצעת קבלת הקהל רק בשעות אחר-הצהריים מ-15:16-18:30.

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

3.2 לטענת העובדים, שעות קבלת הקהל מתארכות לעתים קרובות עד לסיומו של יום העבודה (קרי, 30: 15), ולעתים אף מעבר לכך בעיקר בשל פניות של תושבים ששעון המים שלהם נותק והם מבקשים להסדיר את התשלום מיידית על מנת לאפשר את פתיחת שעון המים מחדש.

3.3 ביחידות שבהם קיימת ניירת רבה המצריכה טיפול נוסף, קבלת הקהל בזמנים שהם מעבר לשעות המקובלות פוגעת מאד בטיפול בניירת זו וגורמת לפיגור ולסחבת. הביקורת התרשמה, כי זהו המצב ביחידת הגבייה, האחראית על גבייה באמצעות הוראות קבע והמחאות, אישור זיכויים בחשבונות וכן בענף ההנחות. העובדים לרוב אינם מסרבים לפניות קהל התושבים גם בשעות שהן מחוץ לשעות קבלת הקהל המקובלות, הן בשל רצונם לסייע בהעמקת הגבייה, הן בשל רצונם לטפל בפניות שנובעות מניתוקי שעוני המים, והן מחשש שתושבים יתלוננו עליהם בדרגים גבוהים יותר.

4. התנאים הפיזיים

4.1 העובדים במחלקת ההכנסות בקומה הראשונה של בניין העירייה חולקים יחד שני אולמות גדולים: יחידת הגבייה הכללית וגבייה באמצעות הסדרי תשלום בהמחאות, בהוראות קבע או מיוחדים באולם אחד, וענפי השומה וההנחות באולם שני. הדבר מקשה ביותר על הריכוז בעבודה בשל הרעש הרב ופוגם בטיב שירות הניתן לקהל הפונים. יתרה מכך, לא פעם בהעדרו של סדרן נכנסים הפונים לתוך האולם וממתיינים בתוכו.

4.2 הביקורת מציינת, כי באולם בו נמצאים ענפי השומה וההנחות מתגלגלים חוטים רבים השייכים למסופי המחשב המצויים בו, והמראה הנגלה לעיני התושבים הפונים אינו אסתטי ואף עלול להיות מסוכן. כמו-כן, הקלסרים בהם מתוייק חומר העבודה מונחים על גבי הארונות באופן הנראה לעין, בשל העדר מקום בארונות עצמם שדלתותיהם אף מתפרקות.

4.3 הביקורת שמעה מהעובדים תלונות על העדרו של מקום ראוי לשימוש בהפסקת האוכל. כיום, האפשרות היחידה הקיימת בפניהם היא רחבת בניין העירייה בה המפגש שלהם עם התושבים הממתיינים בתור אינו הולם והם חשופים להערותיהם.

5. היקף הנכסים והחשבונות

5.1 להלן היקף הנכסים הקיימים בעיר בת-ים, על-פי סיווגם למגורים, עסקים ותעשייה, נכון לשנת 2004:

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

נכסים	סה"כ
מגורים	48,706
עסקים	2,435
תעשייה ומלאכה	755
סה"כ	51,896

5.2 מהשוואת הנתונים שבטבלה לעיל עם הנתונים שבדוח הביקורת הקודם בשנת 2000 עולה, כי לא קיימים פערים משמעותיים בין השנים בנושא זה.

5.3 להלן היקף חשבונות הארנונה, על-פי סיווגם לחשבונות פעילים ולא פעילים, נכון לשנת 2004:

חשבונות	סה"כ
פעילים	52,789
לא פעילים*	102,154
סה"כ	154,943

* חשבונות שאינם פעילים הינם חשבונות שהופסקו בהם החיובים השוטפים משום שבעליהם (של החשבונות) אינם משתמשים או/ו אינם מחזיקים בנכס, כגון: חשבון של שוכרים שתמה תקופת שכירותם את הנכס. בחלק מחשבונות אלו קיימות יתרות המסתכמות בשקלים בודדים בלבד.

5.4 היקף סך החשבונות גדל בשיעור של כ- 25% בהשוואה לנתונים שפורטו בדוח הביקורת הקודם בשנת 2000.

5.5 במהלך שנת 2004 נפתחו כ- 9,300 חשבונות חדשים (משוער לסוף התקופה).

6. היקף הגבייה והחובות

6.1 האפשרויות לתשלום המסים והאגרות למיניהן לעירייה מראש או בתשלומים תקופתיים מגוונות, כדלקמן: תשלום באמצעות הוראת קבע בבנק, תשלום בבנק ובסניפי הדואר, תשלום באמצעות כרטיסי אשראי (טלפונית או בקופת העירייה) ותשלום בקופת העירייה.

6.2 ההנחה לתשלום מראש הסתכמה בשנת 2004 ב-2% בלבד. אי-לכך, שולמו בשנה זו מראש 5% בלבד מסך החיובים השנתיים.

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

6.3 להלן תעריפי גביית הארנונה המשוקללים ל-מ"ר בשנים 2001-2003 :

תעריף משוקלל לשנת 2003	תעריף משוקלל לשנת 2002	תעריף משוקלל לשנת 2001	התחום
47.54	47.60	42.79	מגורים
123.62	119.51	115.42	תעשייה
236.84	169.89	161.17	עסקים אחרים
1,050.39	1,017.79	981.06	בנקים וחברות ביטוח
54.57	60.63	54.05	מלונות
23.27	---	---	חניונים
179.36	---	---	מלאכה
78.42	---	---	נכסי מדינה
68.92	---	---	נכסים אחרים
29.47	0.0288	0.0258	קרקע תפוסה

6.4 כל התעריפים המפורטים בטבלה שבסעיף 6.3 ללא יוצא מהכלל, הינם גבוהים מתעריפי המינימום שנקבעו בתקנות ההסדרים במשק המדינה.

6.5 עם זאת, בדוח הביקורת של רואה החשבון מטעם משרד הפנים לשנת 2003, מפורטים ארבעה תחומים בהם קיימים פערים בין התעריפים שגובה העירייה לבין התעריפים שקבע משרד הפנים. משמעותם של פערים אלו היא, שהעירייה גובה בתעריפים נמוכים יותר מהתעריפים שקבע משרד הפנים.

6.6 להלן בטבלה פירוט התעריפים לשנת 2003 בהם קיימים הפערים :

התחום	תעריף העירייה למ"ר	תעריף משרד הפנים למ"ר	הפער
שטח פריקה וטעינה	28.23	51.59	23.36
בריכה במלון	28.23	29.04	0.81
מלכ"ר - מוסדות	28.23	65.10	36.87
מלכ"ר - עמותה	1.63	28.44	26.81

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

6.7 המחלקה הסבירה את הפערים שבטבלה לעיל, כדלקמן:

6.7.1 שטח פריקה וטעינה הינו שטח פתוח ליד העסק, ולכן מחוייב בתעריף של 28.23 ש"ח למ"ר לשנה על- פי ההגדרה של קרקע תפוסה שבצו המסים, ולא על- פי עסקים אחרים שבהגדרת רואה החשבון.

6.7.2 שטח בריכה במלון הינו קרקע תפוסה למטרות ספורט ונופש שבצו המסים ולכן מחוייב בתעריף של 28.23 ש"ח למ"ר לשנה על- פי ההגדרה של קרקע תפוסה שבצו המסים, ולא על- פי בתי- מלון שבהגדרת רואה החשבון.

6.7.3 מלכ"ר מוסדות מחוייבים על- פי השימוש בפועל בתעריף של 28.23 ש"ח למ"ר לשנה על- פי ההגדרה של מלכ"ר מוסדות שבצו המסים, ואין להם קשר לנכסי המדינה שעל- פיהם הגדירם רואה החשבון ושתעריפם הוא 65.1 ש"ח למ"ר לשנה.

6.7.4 מלכ"ר עמותה מחוייבים בתעריף של 27.48 ש"ח למ"ר לשנה על- פי ההגדרה של מלכ"ר עמותה שבצו המסים.

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

6.8 להלן הנתונים על היקף הגבייה והחובות במחלקת ההכנסות, כפי שהופיעו בדוח רואה

החשבון של משרד הפנים על עיריית בת-ים לשנת 2003 :

שנת 2003 (הנתונים הינם באלפי ש"ח) :

שיעור הגבייה		יתרות חובה בסוף השנה	גבייה בשנת 2003	סה"כ החובות נטו	פטורים, הנחות וביטולים	חיובים בשנת 2003	יתרת חובה בתחילת שנה	נושא הגבייה
ביחס לחיוב השנתי נטו	ביחס לסה"כ החובות							
38.1%	88.4%	299,714	184,311	484,025	52,312	260,692	*275,645	ארנונה כללית
55.5%	90.7%	28,963	36,051	65,014	---	39,758	25,256	אגרת מים
48.7%	87.1%	19,382	18,373	37,755	---	21,087	16,668	אגרת ביוב
53.3%	100.7%	6,926	7,908	14,834	---	7,855	6,979	חינוך
7.1%	---	1,852	141	1,993	---	---	1,994	השתתפות בעלים **
26.3%	97.7%	2,366	844	3,210	---	864	2,346	דמי שכירות מנכסים
40.8%	89.1%	359,203 ***	247,628	606,831	52,312	330,255	328,888	סה"כ

* - כולל חובות מסופקים.

** - השתתפות בעלים בעבודות הפיתוח.

*** - סך שך 16,370 אלפי ש"ח מסך יתרת החובות מכוסה בהמחאות לגבייה.

6.9 טבלה השוואתית בין השנים 2002 ו-2003 בנושא גביית ארנונה ומים:

מים		ארנונה		הנושא
2003	2002	2003	2002	
27,706	25,008	223,928	206,552	יתרת פיגורים*
2,745	2,852	18,894	21,060	גבייה בגין פיגורים
24,961	22,156	205,034	185,492	יתרת פיגורים בגין שנים קודמות
38,215	33,156	260,055	243,803	חיוב תקופתי שוטף מצטבר
-----	-----	51,659	48,016	הנחות, פטורים
38,215	33,156	208,396	195,787	סה"כ חיוב תקופתי
31,998	30,096	159,861	164,735	גבייה שוטפת
6,217	3,060	48,535	31,052	יתרת פיגורים לתקופה
31,178	25,216	253,569	216,544	יתרת חובות
9.92%	11.40%	8.44%	10.20%	אחוז הגבייה מהפיגורים
83.73%	90.77%	76.71%	84.14%	אחוז הגבייה מהשוטף
52.74%	56.65%	41.35%	42.13%	אחוז הגבייה מהסה"כ

* כולל ריבית והצמדה.

6.10 הערות לטבלאות:

6.10.1 היתרות לחובה בתחילת השנה נקבעו על-פי יתרות הסגירה בשנה הקודמת. יתרות הפתיחה בספר החייבים שונות כתוצאה מפעולות שהועברו בחשבונות האישיים של החייבים לאחר עריכת הדוחות הכספיים לשנה הקודמת.

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

6.10.2 הנתונים על הארנונה כוללים יתרות חוב מהותיות המוגדרות כחובות מסופקים שלא ניתן לגבותם. קיום יתרות אלו וחוב הפרשי הצמדה וריבית בגינן משפיעים על שיעורי הגבייה המוצגים בטבלאות אלו.

6.11 הנתונים המוצגים בטבלה ההשוואתית בין השנים 2002 ו-2003 שבסעיף 6.9 מראים על מגמה של ירידה באחוזי הגבייה של החיוב השוטף בשנת 2003 בהשוואה לשנת 2002. בגביית תשלומי הארנונה ירידה של 7.43% באחוזי הגבייה ובגביית תשלומי מים ירידה של 7.04% באחוזי הגבייה.

6.12 בשנת 2004 הושקע מאמץ רב מצד הנהלת העירייה ומחלקת ההכנסות על כל יחידותיה, לגביית המסים והאגרות ובכללם החובות הקיימים בחשבונות הארנונה. תוצאת מאמץ זה באו לידי ביטוי בעלייה בהיקף ההכנסות של העירייה לשנת 2004 בתחומים אלו.

6.13 להלן טבלה השוואתית של היקפי גביית המסים והאגרות בין השנים 2003 ו- 2004 :

רבעון 2

פרטים	עד 30.6.03	עד 30.6.04
סה"כ חיובים (כולל יתרות)	327,042 (מהם 139,066 ש"ח חיוב שוטף)	359,651 (מהם 139,987 ש"ח חיוב שוטף)
הנחות ופטורים	27,231	22,968
סה"כ לגבייה	299,811	336,683
סה"כ שנגבה	87,087	100,014
אחוז הגבייה השוטפת מהחיוב השוטף	71%	75%

6.14 השוואת נתוני הגבייה בין רבעוני שנת 2003 לבין רבעוני שנת 2004 מצביעים על עלייה של 4% באחוזי הגבייה השוטפת מהחיוב השוטף ברבעון השני (עד 30.6). יש להביא בחשבון, כי בשנת 2004 בוטלו הנחות מסוגים שונים בהיקף משוער של כ- 5 מליון ש"ח ולפיכך היקף החיוב השנתי נטו גדל. נתון זה משפיע על שיעור הגבייה.

6.15 לטענת המחלקה הצפי הוא, כי שיעור הגבייה לשנת 2004 יגדל בהשוואה לשנת 2003. על-פי נתוני הגבייה לשנת 2004, קיימת גבייה של כ-37 מיליון ש"ח (22 מיליון ש"ח בארנונה, 10 מיליון ש"ח במים ו-5 מיליון ש"ח המחאות דחויות) יותר בהשוואה לשנת 2003.

7. התפלגות החובות

7.1 להלן התפלגות החובות בגין הארנונה לפי הסכומים ומספרי החשבונות לשנת 2003:

טווח החוב	מספר החשבונות	סכום החוב הכולל באלפי ש"ח	החלק היחסי מסה"כ החוב
עד 2,000	35,949	14,516	5.61%
2,001-5,000	5,129	16,192	6.25%
5,001-20,000	3,570	37,661	14.55%
20,001-50,000	546	19,185	7.41%
מעל 50,001	690	171,336	66.18%
סה"כ	45,884	258,890	100%

7.2 **הערה לטבלה:** יתרת החובות אינה כוללת את יתרת החובות בסך 57,148 אלפי ש"ח המצויים בהליך משפטי ובטיפול משרד הפנים.

7.3 מהנתונים המופיעים בטבלה 7.1 עולה, כי 66% מסך החובות שייכים ל-1.5% מסך חשבונות החייבים.

7.4 להלן ניתוח יתרת החוב בארנונה לפי סוגי הנכסים:

סוג הנכס	אחוז החייבים	אומדן החוב באלפי ש"ח
מגורים	29.9	77,439
עסקים	70.1%	181,451
סה"כ	100%	258,890

7.4 **הערה לטבלה:** יתרת החובות אינה מסוגלת להציג ניתוח של החובות בהתפלגויות נוספות, כגון: המחלקת ההכנסות אינה מסוגלת להציג ניתוח של החובות בהתפלגויות נוספות, כגון: ניתוח יתרות החובות בנכסים שאינם מגורים (בתי-מלון, משרדי ממשלה, מבנים ציבוריים וכד') או ניתוח יתרות החובות על-פי עומק החוב (גיל החוב בשנים). לטענת המחלקה, דרישות מחלקת ההכנסות ממחלקת המיכון מבוצעות בקצב איטי בשל העומס המוטל על מחלקת המיכון ממחלקות נוספות בעירייה ובשל סדרי העדיפויות שנותנת מחלקת המיכון לבקשות המופנות אליה.

8. חובות מסופקים

8.1 חובות מסופקים הינם יתרת חובות הקיימים בחשבונות של בעלי נכסים או מחזיקים בנכסים ומתקיימים בהם אחד או יותר מהתנאים הבאים:

8.1.1 חלפו למעלה משבע שנים מיום היווצרות החוב, בתנאי שבנכס לא נמצא שוכר, כך שהנכס עתיד ל"חזור" לחזקת בעל הנכס שהוא גם החייב.

8.1.2 התקבל מידע, כי החייב פשט את הרגל.

8.1.3 לא ניתן לאתר את החייב (כולל הסתייעות בחברת חקירות), כגון: שחסר מספר תעודת הזהות של החייב בפרטי החשבון.

8.1.4 מדובר בבעלים של חברה שהתפרקה (בהתאם לחוק החברות הישן).

8.2 על- פי דוח ביקורת רואה החשבון מטעם משרד הפנים על העירייה, יתרת החובות המסופקים לסוף שנת 2003 מסתכמת ב- 107,678 אלפי ש"ח.

8.3 להלן פירוט יתרת החובות המסופקים לפי סעיפי החיוב השונים:

סוג החיוב	סך החיוב באלפי ש"ח	אחוז החיוב מהסה"כ
ארנונה	89,144	83%
מים	9,332	9%
ביוב	3,738	3%
שונות	5,464	5%
סה"כ	107,678	100%

8.4 יתרת החובות המסופקים מהווה כ- 30% מיתרת סך החובות לשנת 2003, כמפורט בטבלה שבסעיף 6.8.

8.5 על- פי פקודת העירייה, ניתן למחוק חוב שהוגדר כמסופק באישור הממונה על המחוז במשרד הפנים. כך מתאפשרת הפסקת ניהולו וחיסכון בעלויות ואין מתייחסים אליו עוד כתקבול עתידי של העירייה.

8.6 עד היום טרם התקבל אישור הממונה על המחוז במשרד הפנים למחיקת חובות מסופקים והם הועברו לקובץ מיוחד.

8.7 בנוסף לכך, קיימים חשבונות שבהם יתרות חוב שבעליהם הגישו בקשה מיוחדת למשרד הפנים למחיקתן בגין מצב סוציו- אקונומי ירוד ביותר.

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

8.8 בשנת 2001, פרסם משרד הפנים תקנות למיון הבקשות למחיקת חובות ארנונה באישור מועצת העירייה. עד היום טרם נערך מיונם של בקשות אלו על-פי הקריטריונים החדשים, ולכן לא התקבל אישור משרד הפנים למוחקם.

8.9 בחודש אפריל 2004, פורסמו בחוזר מנכ"ל משרד הפנים הנחיות חדשות למחיקת חובות. על-פי הנחיות אלו, ניתן למחוק חובות מפאת מצבו הכלכלי של החייב או החברה. בהנחיות אלו מפורטים התנאים הבסיסיים שעל-פיהם יש לבחון את האפשרות למחיקת החוב, וכן את הליך אישור מחיקת החוב שלאחריו יש לקבל את אישור הממונה על המחוז במשרד פנים.

8.10 עד למועד הביקורת לא נעשתה פעולה מטעם אגף הכספים ליישום הנחיות אלו על מנת לאפשר את מחיקת החובות העומדים בקריטריונים שפרסם משרד הפנים. בתום הביקורת, עדכן הממונה על ההכנסות, כי נערכה פגישת עבודה בשיתוף היועצים המשפטיים בנושא זה, ויש לעירייה כוונה ליישמו.

9. הטיפול בחובות

9.1 בדוח הביקורת של רואה החשבון מטעם משרד הפנים על עיריית בת-ים פורסמו 20 החשבונות בהם נמצאה יתרת החוב הגבוהה ביותר מבין כלל החשבונות המנוהלים בעירייה.

9.2 להלן רשימת החייבים והיקף החובות באלפי ש"ח נכון לתאריך 31.12.03:

שם החייב	סוג הנכס	חיוב שנתי נטו	סה"כ גבייה בשנת 2003	יתרת החוב ל-31.12.03
א.ר.י. מזרחי*	מבנה תעשייה	3,120	---	16,866
הפטר משה	מבנה תעשייה	174	---	1,496
ת.צ.מ. בע"מ	מבנה תעשייה	343	---	3,726
קלפורם תעשיות	מבנה תעשייה	236	---	2,556
דקניון אדריכלות בניין	מבנה תעשייה	147	---	1,598
פיין אלומיניום	מבנה תעשייה	141	---	1,524
פלסטפ רם	מבנה תעשייה	122	---	1,326
סאן	מלון	2,705	25	10,155
אחים קחטן**	דיור מוגן	3,139	---	4,359

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

שם החייב	סוג הנכס	חיוב שנתי נטו	סה"כ גבייה בשנת 2003	יתרת החוב ל-31.12.03
מגדלי הים התיכון	בית אבות	1,851	107	1,746
חברת קדישא	קרקע תפוסה	365	31	1,858
מכתש בת-ים	קרקע תפוסה	631	---	6,856
אולמי נפטון	אולמות שמחה	662	95	1,693
אולמי סוסייטי	אולמות שמחה	1,759	1,201	1,500
לחץ בע"מ	עסק	659	---	7,146
ברען בע"מ		489	---	5,308
עמידר בע"מ		141	---	1,528
חברת חוף בת-ים		576	---	1,916
היכל הקרח		144	---	1,562
דסקוטק 007		126	---	1,384
סה"כ		17,530	1,459	76,103

* - יתרת החוב מקורה בחיוב כפול הן של בעל הנכס והן של המחזיק בנכס. גזבר העירייה עורך בדיקה מדוקדקת של יתרת החוב בליווי ייעוץ משפטי ובינתיים, בוצע קיזוז של החיוב המוטעה של שנת 2004. להערכתו, יתרת החוב תקטן באופן משמעותי ביותר.

** - בנושא זה התנהלו דיונים במספר מישורים על מנת לקבוע האם לחייב קבלן זה לשלם ארנונה בהתאם לתעריף מגורים ולא כפי שחוייב בהתאם לתעריף מסחר ושירותים.

9.3 הנתונים בטבלה שבסעיף 9.2 מציגים תמונת מצב על-פיה העירייה לא גבתה חובות מ-15 בעלי חוב מבין רשימת 20 בעלי החוב שלהם היתרות הגבוהות ביותר. 11 מביניהם שפעילותם בנכס הופסקה מוגדרים על-ידי העירייה כבעלי חוב מסופק.

9.4 העירייה לא פתחה בהליכים לגביית החובות (תביעה משפטית או גבייה מינהלית) מחלק מהחייבים המופיעים בטבלה זו. לטענת מנהל מחלקת ההכנסות, עלות ההליך המשפטי לגביית חובות אלו עלולה להסתכם בסכום הגבוה מיתרת החוב שתיגבה בסופו של התהליך.

9.5 רואה החשבון מטעם משרד הפנים מציין בדוח הביקורת, כי לא נמצאו חובות בגין ארנונה ומים בחשבונותיהם של נבחרים הציבור.

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

9.6 בדוח הביקורת משנת 2000, המליצה הביקורת לבחון את כדאיות הגשת תביעה משפטית כנגד בעלי מניות של חברה שהתפרקה, לנוכח השינויים בחוק החברות החדש המקלים על פעולת "הרמת מסך ההתאגדות". לטענת המחלקה, השינוי בחוק החברות לא תרם להתקדמות כלשהי בנושא גביית החובות מחברות שהתפרקו ועדיין מדובר בעניין מסובך שעלותו עלולה להיות גבוהה.

9.7 להלן תאור מצב של הטיפול בחובות בנכסים המוגדרים **מגורים**, נכון לסוף חודש אוגוסט 2004, באלפי ש"ח:

30,000 ומעלה		10,000-30,000		5,000-10,000		היקף החוב/ מצב הטיפול
סכום החובות	מספר החייבים	סכום החובות	מספר החייבים	סכום החובות	מספר החייבים	
2,128	37	2,587	163	1,627	233	ניתוק מים
357	8	517	32	270	37	התראת עו"ד
24,379	357	10,466	595	2,761	384	פתיחת תיק הוצל"פ/מעוקלים/ מאסר
6,494	100	7,182	451	5,515	799	אחרים
33,359	502	7,182	1,241	10,174	1,453	סה"כ

הערה לטבלה: הנתונים המסווגים ב"אחרים" כוללים גם חשבונות שבהם קיים הסדר תשלומים כלשהו לתשלום יתרת החוב. סך החשבונות בהם לא קיים הסדר הוא 380 חשבונות בלבד (מסך של 1,350 חשבונות המסווגים כ"אחרים"), מהם כ-367 חשבונות המוגדרים כלא פעילים. יש צורך בביצוע פעולת איתור לבעלי החוב בחשבונות אלו.

תהליך גביית מסי העירייה והאגרות

9.8 להלן תאור מצב של הטיפול בחובות בנכסים המוגדרים עסקים, נכון לסוף חודש אוגוסט 2004, באלפי ש"ח:

30,000 ומעלה		10,000-30,000		5,000-10,000		היקף החוב/ מצב הטיפול
סכום החובות	מספר החייבים	סכום החובות	מספר החייבים	סכום החובות	מספר החייבים	
34,276	42	734	43	117	15	ניתוק מים
11,122	53	852	45	176	23	התראת עו"ד
79,097	552	6,704	359	1,200	156	פתיחת תיק הוצל"פ/מעוקלים/מאסר
1,144	18	767	43	276	38	גבייה מנהלית
39,342	252	4,418	267	1,850	260	אחרים
164,984	917	13,477	757	3,621	492	סה"כ

הערה לטבלה: הנתונים המסווגים ב"אחרים" כוללים גם חשבונות שבהם קיים הסדר תשלומים כלשהו לתשלום יתרת החוב. סך החשבונות בהם לא קיים הסדר הוא 249 חשבונות בלבד (מסך של 779 חשבונות המסווגים כ"אחרים"), מהם כ-174 חשבונות המוגדרים כלא פעילים. יש צורך בביצוע פעולת איתור לבעלי החוב בחשבונות אלו.

9.9 המחלקה עדכנה בתום הביקורת, כי:

9.9.1 חלה ירידה מסויימת במספר החשבונות המוגדרים כ"אחרים" והם מסתכמים בסוף שנת 2004 ב- 1,213 חשבונות המסווגים כמגורים וב- 755 חשבונות המסווגים כעסקים.

9.9.2 חלק ניכר מהחשבונות שנמצאים לכאורה ללא טיפול כלשהו וללא הסדר תשלומים הם חשבונות שבעבר בוצע בהם טיפול כלשהו לגביית יתרת החוב, אולם הטיפול לא הצליח ויתרת החוב לא נפרעה, כגון: שהיתה תביעה משפטית ופסיקה בהוצאה לפועל, אולם לא ניתן היה לגבות את החוב והוא טרם הועבר למסופק, או, לחילופין, יתרת חוב שהתיישנה, וכד'.